

Gündüz H. B., Özarslan N. (2017). Farklı yaş kategorilerinde ilkokula başlayan öğrencilerin okul olgunluğu ve öğretmen görüşlerine göre okula uyum problemleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17 (1), 212-230.

Geliş Tarihi: 09/12/2016

Kabul Tarihi: 23/12/2016

FARKLI YAŞ KATEGORİLERİNDE İLKOKULA BAŞLAYAN ÖĞRENCİLERİN OKUL OLGUNLUĞU VE ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİNE GÖRE OKULA UYUM PROBLEMLERİ*

Hasan Basri GÜNDÜZ**
Nesrin ÖZARSLAN***

ÖZET

Bu araştırmada, birinci sınıfta öğrenim gören farklı yaş kategorilerindeki (60-71 ay ve 72-84 ay) öğrencilerin, akademik olgunluk düzeylerinin ve okullarda yaşanan uyum sorunlarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu nicel araştırma tarama modeline uygun olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın verileri iki farklı form kullanılarak elde edilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Tekirdağ ili merkez ilçesinde 2012-2013 eğitim-öğretim yılında ilkokula yeni başlamış 60-71 ve 72-84 ay yaş aralığındaki 32 birinci sınıf öğrencisi ve bu öğrencilerin eğitim-öğretiminde görevli, 135 birinci sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmanın öne çıkan bazı sonuçları şu şekildedir: 60-71 ay yaş aralığındaki çocukların okul olgunluğuna ulaşmadıkları, ancak 72-84 ay yaş aralığındaki çocukların okula akademik olarak hazır oldukları sonucuna ulaşılmıştır. 60-71 yaş aralığındaki çocukların okula uyumlarını olumsuz etkileyebilecek kimi davranışları sık sık, kimilerini de ara sıra yaşadıkları görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Okul olgunluğu, okula hazırbulunuşluk, okula uyum, okula uyum sorunları, ilkokul birinci sınıf öğrencileri

SCHOOL MATURITY OF STUDENTS' STARTING SCHOOL AT DIFFERENT AGE PERIODS AND THEIR SCHOOL ADAPTATION PROBLEMS ACCORDING TO TEACHERS' VIEWS

ABSTRACT

This study aims to determine adaptation problems and academic maturity of first grade students at different age periods (60-71 months and 72-84 months). The study is grounded on a quantitative research design within a descriptive approach. The data of the study is gathered with two different questionnaires. The sample of the study includes 32 first grades students and their 135 first grades' teachers in the schools in Tekirdag in 2012-2013 academic year. Some outstanding result of the study indicates that students in 60-71 months can't reach academic maturity. These students show behaviours that might affect negatively their adaptation to school.

Key Words: School maturity, school readiness, school adaptation, students' school adaptation problems, first grade students

* Bu araştırma, Nesrin Özarslan'ın "Birinci sınıfta öğrenim görmekte olan (60-71 ve 72-84 aylık) öğrencilerin okul olgunluğu düzeyleri ve bu öğrencileri okutmakta olan öğretmenlerin gözlediği okula uyum ve sınıf yönetimi sorunları" adlı yüksek lisans tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

** Doç. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, hgunduz@gmail.com

*** Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğü, nozarслан81@gmail.com

1.GİRİŞ

Çocuklar ömrü boyunca içinde yaşayacağı toplumu ve kurumları ilk defa okul ile tanır. Bu açıdan okul çocukların biçimsel örgütle ilk defa karşılaştığı ortamın adıdır. Tüm çocuklar için, örgün eğitime geçiş kapsamlı sonuçları olan, kayda değer bir kilometre taşı niteliğindedir. Okula başlamak çocukların hayatlarında daha sonra da etkileri olabilecek bir uyum dönemini başlatır. Okula geçiş çocukların erken çocukluk yıllarında yüzleşmek durumunda oldukları büyük zorluklardan biri olarak kabul edilir (Gill, Winters & Friedman, 2006). Bu süreç, çocuklarla birlikte aileler, öğretmenler ve okul yöneticileri için de bir stres kaynağıdır (Fabian, 2000). Bu süreçte çocuklar öncelikle statü ve kimliklerini yeniden düzenleme (Gill, ve diğerleri 2006) ve uyum problemleriyle karşılaşır. Çocuk okula başladığında yeni statüsünün getirdiği değişikliklere, yeni çevresine, yeni sosyal deneyimlere ve farklı kültürel etkilere uyum sağlamak durumundadır (Fabian, 2000). Çocuklar için bu değişikliklerle nasıl başa çıkabileceği ve hangi stratejileri nasıl kazanabileceği önemli bir sorundur (Gill, ve diğerleri 2006). Bu sorunlarla baş etmelerinde çocukların okula sağlıklı ve yumuşak geçiş yapabilmesi önemlidir. Pianta ve Kraft-Sayre (1999, s. 47) okula geçişin “bir çocuğun okul kariyerinin gidişatını ve yönünü belirleyecek kadar” önemli etkilere sahip olduğunu ifade etmektedir. Çocukların okula başarılı geçiş yapabilmeleri, onların örgün eğitime ve otorite figürlerine uymalarını, kendi entelektüel yetkinlikleri ve popülerlikleri ile ilgili olumlu duygular geliştirmelerini desteklemektedir (Entwisle & Alexander, 1998; Kıyı, 1998).

Araştırmalar çocuğun okula başlamaya hazır olmasıyla daha sonraki okuldaki başarısı ve hayattaki başarısı arasında yüksek ilişki olduğunu ortaya koymaktadır (Duncan, Dowsett, Claessens, Magnuson, Huston, Klebanov, ve diğerleri, 2007; Gill, ve diğerleri 2006; Matthews, Kizzie, Rowley, & Cortina, 2010; Pianta, Barnett, Burchinal, & Thornburg, 2009 akt. Brown, and Lan, 2015; Rimm-Kaufman, 2004). Bu nedenle okula başlama kararı, geleceğe yönelik etkileri nedeniyle bireyin yaşamında önemli sonuçları doğurabilecek kritik bir karardır. Bütün dünyada çocukların okula hazırbulunuşluğu yıllardır politika yapıcılar, eğitim bilimciler ve aileler için önemli bir inisiyatif haline dönüşmüştür (Brown & Lan, 2015). Bu aşamada bir çocuk için en önemli kriterlerden biri, ilkökul eğitimi için gerekli tüm gelişim alanlarında, yeterli olarak hazırlık düzeyine sahip olmasıdır (Brown & Lan, 2015; Polat, Kurtuluş Kucukoglu, Sohtorikoglu Niran, Ozkabak Yıldız & Unsal, 2014).

Araştırmacılar, okula uyumu çok yönlü bir kavram olarak nitelendirmekte ve çocukların sadece okul başarısı olarak değil, aynı zamanda çocukların okula yönelik duygusal tutum ve davranışlarını ve okul ortamına katılımlarını da içeren bir olgu olarak da tanımlamaktadır (Birch & Ladd, 1997; Ladd 2003; Ladd & Burgess, 2001). Çocukların uyum sürecinde rol oynayan çocuğun bireysel özelliklerinin dışında birçok faktör vardır. Bu faktörlerden en önemlileri; öğretmen ve akran ilişkileri, ebeveyn tutumlarıdır (Bascoe, Davies, Sturge-Apple, & Cummings, 2009; Başaran ve diğerleri, 2014; Önder ve Gülay 2010). Bunların yanı sıra okulun fiziki yapısı, çevre koşulları vb. faktörler de okula uyum sürecini etkiler (Ensar & Keskin, 2014; Memişoğlu & İsmetoğlu, 2013).

Bu bağlamda iki tür olgunluktan söz edilebilir; bunlardan ilki öğrenme olgunluğu diğeri okul olgunluğudur (Güler, 2001). Öğrenme olgunluğu, gerekli materyallerin öğrenilebilmesiyle ilgili olup, herhangi bir etkinliği yapmaya, bilişsel, sosyal-duyuşsal ve psiko-motor gelişim alanları bakımlarından hazır olma olarak tanımlanmaktadır. Okul

olgunluğu ise çocuğun okula uyum sağlamasıyla ilgili olup, çocuğun okula başlamadan önceki edinimleriyle ilgili potansiyeli olarak tanımlanmaktadır (Dockett & Perry, 2009; Graziano, Slavec, Hart, Garcia, & Pelham Jr., 2014; Koçyiğit, & Saban, 2014). Genel anlamda uyum, “çocuğun sahip olduğu özellikleri ile kendi benliği ve içinde bulunduğu çevre arasında dengeli bir ilişki kurabilmesi ve sürdürebilmesidir” (Doğan, Kelleci, Sabancıoğulları & Aydın, 2008, s. 47). Kavram tersinden ele alınırsa uyum bozuklukları; gelişim evrelerinin getirdiği doğal zorluklara karşı geliştirilen tepkiyi içeren duygusal düzeydeki bozukluklar olarak tanımlanmaktadır (Yavuzer, 2012). Uyum bozuklukları çeşitli nedenlere bağlı olarak, çocukların iç çatışmalarını davranışına aktarması sonucu ortaya çıkar. Sürekli hırçınlık, sinirlilik, geçimsizlik, kavgacılık, okuldan kaçma, çalma, yangın çıkarma, sürekli başkaldırma ve kuralları çiğneme gibi davranışlar uyum bozukluklarının belirtileridir (Yörükoğlu, 2006).

Sosyal etkileşimin yanı sıra okul başarısını da içeren bir kavram olan okul uyumu; ilgi, başarı, rahatlık ve meşguliyet kavramlarını da içermektedir (Birch, & Ladd, 1997). Öğrencilerin sosyal uyumu; okula devamı sağlama, okulda tutma ve okula bağımlılığı azaltma süreçleri ile gerçekleşir (Aypay, Aypay, & Demirhan, 2009). Öğrencilerin psikolojik bakımdan okula uyum sağlamaları ise; gerçekçilik, yüklenme ve kendini kabullenme süreçlerini içermektedir. Gerçekçilik, bireyin kendine amaçlar bulmada, çözümler seçmede ve başarı derecesini kestirmede, gerçek bilgileri kullanması, yüklenme, olası tehlikeler ve sorunlarla olumlu bir savaşımlı kabullenmesi ve kendini kabullenme ise kendine güven, kendine saygı, ülkülü olma, ilgi duyma, usa vurma ve anlamadır (Başaran, 1994). Tüm bu görüşlerin ardından uyumlu çocuk; iç çatışmalardan arınık, gerçekleri kabul edebilen, engellemeler karşısında sakin ve yapıcı tepkiler veren, kendi içindeki yetersizlik ve korkularının farkında olan ve onları kabul eden, onlardan doyum sağlayabilen ve duygularını istenilen şekilde gösterebilen kişi olarak tanımlanabilir (Doğan ve diğerleri, 2008; Selimhocaoglu, 2009; Yavuzer, 2012; Yörükoğlu, 2006).

Yapılan pek çok çalışmada çocukların okul uyumlarını pek çok farklı faktörün etkilediği sonucuna ulaşılmıştır (Koçyiğit, & Saban, 2014; Snow, 2006). Bu araştırmalarda, ailenin sosyo-ekonomik düzeyi (Erkan, 2011; Kandır & Orçan, 2009; Üstün, Akman & Etikan, 2004), anne babanın eğitim düzeyi (Yazıcı, 2002), okul öncesi eğitim alıp almaması (Aksu Koç, Erguvanlı Taylan & Bekman, 2002; Barnett & Hustedt, 2003; Boz, 2004; Erkan ve Kırcı, 2010; Şahin, Sak ve Tuncer, 2013; Unutkan, 2007 akt. Uzun, ve Alat, 2014; Gill ve diğerleri 2006; Koçyiğit, 2009), çocukların yaşları (Arı, 2014; Esaspehlivan, 2006; Katz, 2008; Kutluca Canbulat, 2010) gibi faktörlerin çocukların okula hazır olmalarını etkilediği belirtilmiştir. Alan yazın ve yukarıda sunulan araştırmalar değerlendirildiğinde ilkokula hazır oluşu etkileyen faktörleri; fizyolojik, zihinsel, duygusal ve sosyal çevresel etkenler olarak sırlamak mümkündür (Oktay, 2010). Ancak, Türkiye’de ilkokula başlamada temel ölçüt olarak bu faktörlerden sadece biri olan “yaş” temel alınmaktadır. Yaş önemli bir ölçüt olmakla birlikte tek başına yeterli değildir (Snow, 2006). Çünkü her çocuğun sahip olduğu fizyolojik, zihinsel, duygusal ve sosyal ve çevresel özellikler farklıdır. Bu nedenle okul olgunluğu, gerçekte göreceli, bireyden bireye değişen bir kavramdır. Beş yaşında okul olgunluğuna sahip çocuklar olabildiği gibi, bu olgunluğa sekiz yaşında ulaşabilen çocuklara da rastlanabilir (Yavuzer, 2012; Dockett & Perry, 2009). Bu nedenle birçok ülkede çocukların okula başlama olgunluğunu belirlemek için çeşitli testler yapılmakta (May & Kundert, 1997; Snow, 2006), çocuğu okula hazırlayan ve uyumu kolaylaştıran farklı programlar uygulanmakta (La Paro,

Pianta & Cox, 2000) ve çocuğun zihinsel, duyuşsal, bedensel ve sosyal yönden olgunlaşmış olmasına önem verilmektedir (Erkan & Kırca, 2010; Ogelman, Seçer, Gündoğan & Bademci, 2015).

Türkiye’de 30.03.2012 tarihinde kabul edilen 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (Resmî Gazete, 2012a) ile zorunlu eğitim üç kademeli yapıda 12 yıla çıkarılmıştır. 28360 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin (Resmî Gazete, 2012b) 7. maddesi ile yapılan değişiklikte ise, 30 Eylül tarihi itibarıyla 66 ayını dolduran çocuklar zorunlu olarak, 60-66 ay arasında olan çocuklar ise velinin isteği kapsamında okula kaydedilmişlerdir. Bir yıl sonra bu uygulama esnetilerek; 60-65 ay veli isteğiyle gönderebilmesi, 66-68 ay olanların veli dilekçesiyle ve 69-71 ay olanların raporla okula başlamaları bir yıl ertelenebilir şeklinde tekrar düzenlenmiştir (Resmî Gazete, 2012b).

Bu değişiklik Türkiye’de okula başlama yaşı tartışmalarını sıcak gündem haline getirmiştir. Yasanın kanunlaşma sürecinde olduğu kadar ve kanunlaştıktan sonra da başta siyasi partiler, sivil toplum kuruluşları ve akademik çevreler olmak üzere, okula başlama yaşı çeşitli çevrelerce tartışılmıştır. Bazı sivil toplum örgütleri, eğitimciler ve üniversiteler zorunlu eğitime başlamak için 60 ayı erken bulmuşlardır (ACEV, 2012; Ankara Üniversitesi, 2012; Boğaziçi Üniversitesi, 2012; Eğitim-iş, 2012; Eğitim-Sen, 2012; Güven, 2012; Hacettepe Üniversitesi, 2012; ODTU, 2012; Türk Eğitim-Sen, 2012; akt: Duran, 2013).

Türk eğitim sisteminde alınan bu politika kararı akademik çevrelerde de karşılık bulmuş, 2012 yılında 6287 sayılı kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte özellikle okula başlama yaşı ve buna bağlı çocukların yaşadığı (Arı, 2014; Koçyiğit & Saban, 2014; Kutluca Canbulat, & Yıldızbaş, 2014; Mertes, Şekerci & Bozkurt, 2014; Özenç & Çekirdekçi 2013; Polat ve diğerleri 2014; Sağlam, & Besen, 2015; Uzun & Alat, 2014), öğretmenlerin yaşadığı (Boz & Yıldırım, 2014; Külekçi, 2013; Ogelman ve diğerleri 2015; Peker Ünal, 2013) ve okulun fiziki alt yapısı ile ilgili (Cerit, ve diğerleri, 2014; Ensar & Keskin, 2014; Işıkoğlu Erdoğan & Şimşek, 2014; Memişoğlu & İsmetoğlu, 2013) sorunları konu alan pek çok araştırma yapılmıştır. Ancak 2012 yılı sonrası bu uygulamadan etkilenen ilkökul öğretmenlerinin yaşadığı sorunlarla ilgili çok az araştırma yapıldığı görülmektedir. Özellikle farklı (60-71 ay ve 72-84 ay) yaş kategorilerinde ilkökula başlayan çocukların akademik olgunluk düzeyleri ve yaşadıkları okula uyum sorunları arasındaki ilişki ile ilgili araştırmaların yeterince yapılmadığı (Brown & Lan, 2015) düşünülmektedir. Araştırmanın bu açıdan Türkiye’de 2012- 2013 öğretim yılında uygulanmaya başlanmış olan okula başlama yaşı ile ilgili politika kararının, konunun birinci derecede taraflarından biri olan ilkökul birinci sınıf öğretmenlerinin görüşlerini de yansıtacak biçimde, bilimsel bulgularla irdelenmesine, uygulamanın geliştirilmesine katkı sunabileceği düşünülmektedir.

1.4. Araştırmanın Amacı

Bu bağlamda araştırmada Tekirdağ ili ilkökullarında 2012-2013 öğretim yılında birinci sınıfta öğrenim görmekte olan farklı yaş kategorilerindeki (60-71 ay ve 72-84 ay) öğrencilerin, akademik olgunluk düzeyleri ve okullarda yaşanan uyumsuzluk sorunları belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu temel amaca yönelik aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır.

- 1- 2012-2013 öğretim yılında birinci sınıfta öğrenim görmekte olan farklı yaş kategorilerindeki (60-71 ay ve 72-84 ay) öğrencilerin akademik olgunlukları hangi düzeydedir?
- 2- Farklı yaş kategorilerindeki (60-71 ay ve 72-84 ay) öğrencilerin akademik olgunluk düzeyleri arasında anlamlı fark var mıdır?
- 3- Okul olgunluğu çocukların cinsiyetlerine göre farklılaşmakta mıdır?
- 4- Öğretmenlerin görüşlerine göre;
 - a) 60-71 ay arası yaşta olan,
 - b) 72-84 ay arası yaşta olan öğrencilerin yaşadığı okula uyum sorunları nedir?
- 5- Farklı yaş aralığındaki öğrencilerin yaşadığı okula uyum sorunlarına ilişkin ilkökul birinci sınıf öğretmenlerinin görüşleri, öğretmenlerin;
 - c) Cinsiyetlerine,
 - d) Birinci sınıf okutma deneyimlerine göre farklılaşmakta mıdır?

2. YÖNTEM

Bu araştırma tarama modelindedir. Öncelikle konuyla ilgili yasal metinler, literatür taranarak araştırmanın kuramsal çerçevesi oluşturulmuştur. Daha sonra eğitim bilimleri alan uzmanları, okul yöneticileri ve öğretmenlerle öngörüşmeler gerçekleştirilerek uygulamacıların yaşadığı sorunlar, görüşler ve önerileri alınarak araştırmanın değişkenleri ve araştırma deseni oluşturulmuştur.

2.1. Çalışma grubu

Araştırmanın çalışma evrenini, Tekirdağ ili merkez ilçesinde 2012-2013 eğitim- öğretim yılında ilkokula yeni başlamış olan 60-71 ve 72-84 ay yaş aralığındaki öğrenciler ve bu öğrencilerin eğitim öğretiminde görevli, birinci sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri iki farklı çalışma grubundan elde edilmiştir. Birinci grubu oluşturan öğretmenlerden örneklem alma yoluna gidilmeyip Tekirdağ ili merkez ilçesinde bulunan, 28 devlet ilkokulundan, 2012 – 2013 eğitim-öğretim yılında, birinci sınıfları okutmakta olan tüm öğretmenler çalışma grubuna dâhil edilmiştir. Buna göre birinci çalışma grubu, 82’si kadın, 53’ü erkek olmak üzere toplam 135 öğretmenden oluşmuştur. İkinci çalışma grubunu ise öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırmaya katılacak öğrenciler erişim kolaylığı dikkate alınarak amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme yöntemine uygun olarak araştırmacılar, katılımcıların 60-71 ay ve 72-84 ay yaş aralığında olması ve eşit sayıda kız ve erkek öğrenci olmasını temel ölçütler olarak belirlemişlerdir. Her iki yaş kategorisinden (60-71 ay ve 72-84 ay yaş aralığı) 16’sı erkek, 16’sı kız olmak üzere 32’ser, toplam 64 öğrenci çalışma grubunu oluşturmaktadır.

2.2. Veri toplama araçları

Araştırmanın verileri iki ayrı ölçme aracı ile toplanmıştır. Öncelikle farklı yaş kategorilerindeki (60-71 ve 72-84 ay) öğrencilerin akademik okul olgunluk düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu süreçte Şirin, Güler, Olgan ve Köklü (2012) tarafından geliştirilen “Bahçeşehir Okula Hazırlık Testi” (BOHT) kullanılmıştır. Farklı yaş kategorilerindeki (60-71 ve 72-84 ay) öğrencileri okutmakta olan birinci sınıf öğretmenlerinin çocukların okula uyum sorunlarına ilişkin görüşleri ise araştırmacı tarafından geliştirilen “Öğretmen Okula Uyum Ölçeği ” ile elde edilmiştir.

2.2.1. Bahçeşehir okula hazırlık testi (BOHT). Araştırmada Şirin ve diğerleri (2012) tarafından geliştirilen BOHT kullanılmıştır. Ölçek 60 ay ve üzeri yaştaki çocukların ilkökula akademik olgunluk düzeylerini çeşitli beceriler açısından ölçmeyi ve değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Test akademik becerileri; Başlangıç, Orta ve İleri olmak üzere üç aşamada ölçmekte ve “Puanlama Cetveli” sonucunda her bir öğrenciyi toplam “40” puan üzerinden değerlendirmektedir. BOHT’ öğrencileri aldıkları puanlara göre üç grupta değerlendirmektedir. Toplam puanı 26 ve üzeri olanların ilkökula hazır olduğu düşünülmektedir. 17-25 arası puan alanlar, fiziksel ve sosyal-duygusal gelişimleri de dikkate alınarak uzman görüşlerine göre karar verilebilecek grubu oluşturmaktadır. 0-16 puan alanlar üçüncü grubu oluşturmaktadır. Bu gruptaki çocuklar testin ölçmeyi amaçladığı alanlarda yeterli olmadığı ve okula hazır olmadıkları düşünülmektedir (Şirin ve diğ. 2012).

BOHT ölçeğinin bu araştırma için güvenilirliğine ilişkin sinamalarda bu araştırma için araştırmacılar tarafından iki yol izlenmiştir. İlk aşamada aynı çocuğa biri eğitim bilimleri alanında doktor diğeri ise eğitim bilimleri alan uzmanı olan iki farklı uygulamacı tarafından test verilmek suretiyle testin farklı uygulayıcılar arası güvenilirliği (inter-rater reliability) % 89 olarak hesaplanmıştır. İkinci aşamada, 182 çocuk üzerinde yapılan uygulamalar sonucunda testin iç tutarlılığı (güvenirlilik) Alpha=.77 olarak bulunmuştur. Bu verilere dayanak; BOHT’un güvenilir bir test olduğunu söylenebilir. Ölçek hem iç tutarlılığı yüksek hem uygulayıcılar arası farklardan etkilenmeyen bir sistematik tutarlılığa sahiptir. Yine BOHT’un hedeflediği okul olgunluğu becerilerini tam anlamıyla ölçen geçerli bir test olduğu da söylenebilir. Okul öncesi eğitime katılım ve eğitim süresi arttıkça BOHT puanları da artmaktadır. Şöyle ki; Okul öncesi eğitim kurumuna devam etme yılı ve BOHT’tan alınan puan arasında pozitif bir korelasyon bulunmuştur ($r = .22$, $p < .01$). Biyolojik yaş ile BOHT’tan alınan puan arasında pozitif bir korelasyon bulunmuştur ($r = .21$, $p < .05$).

2.2.2. Okula uyum ölçeği. Ölçek farklı yaş kategorilerindeki (60-71 ve 72-84 ay) öğrencileri okutmakta olan birinci sınıf öğretmenlerinin yaşadığı, çocukların okula uyum sorunlarını belirlemek amacıyla, araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. Veri toplama aracı, 25 maddeden oluşmaktadır. Bu maddelerin faktörler altındaki yükleri incelenmiş, faktör yükleri 0,30’un altında olan maddeler değerlendirmeye alınmayarak ölçekteki madde sayısı 15 indirgenmiştir. Bu faktörlerin belirlenmesinde özdeğerleri, faktör yükleri ve aynı faktör altındaki maddelerin kuramsal temele uygunlukları değerlendirilmiştir.

Örneklemin yeterliliğini ölçmek için her ikisinde de Kaiser- Mayer-Olkin (KMO) testi kullanılmış ve değerleri; 60-71 aylık çocuklar için 845; 72-84 aylık çocuklar için 847 olarak elde edilmiştir. Verilerin faktör analizine uygunluğunu test etmek için de Bartlett’s testi uygulanmış ve küresellik testi istatistiksel olarak her iki grupta da anlamlı ($p < .001$) bulunmuştur. KMO’nun, 60’tan yüksek olması ve Bartlett’s testinin anlamlı çıkması (Sig: .000) verilerin faktör analizi için uygunluğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2006). Temel bileşenler analizi, varimax dik döndürme tekniği kullanılarak yapılan Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), ölçeğin tek faktörlü olduğunu göstermiştir. Tek faktörde toplanan maddeler toplam varyansın 60-71 aylık çocuklar için % 45,94’ünü, 72-84 aylık çocuklar için % 42,28’ini açıklamaktadır. 60-71 aylık çocukların okula uyum faktörünün özdeğeri 6,892; 72-84 aylık çocukların okula uyum faktörünün özdeğeri 6,343 olarak bulunmuştur. Faktör analizi sonucunda 60-71 ve 72-84 aylık çocukların okula uyum ölçeğinin yapı geçerliliğinin olduğu söylenebilir. Çocukların Okula Uyumsuzluk

Ölçeği'nin, Cronbach's Alpha güvenirlik katsayıları hesaplanmıştır. Cronbach's Alpha güvenirlik katsayıları 60-71 aylık ve 72-84 aylık çocuklar için sırasıyla .916 ve .898 olarak bulunmuştur. Buna göre ölçeğin güvenilir ve geçerli olduğu söylenebilir.

Araştırmanın verilerinin toplanması iki aşamada gerçekleşmiştir. İlk olarak 2012-2013 eğitim- öğretim yılı başladıktan bir ay sonra BOHT ölçeği öğrencilere uygulanarak öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri belirlenmiştir. İkinci olarak dönemin 3. ayının başında okula uyum ölçeği öğretmenlere uygulanarak öğrencilerin yaşadığı okula uyum sorunları belirlenmeye çalışılmıştır.

2.3. Verilerin analizi

Araştırmada toplanan veriler, araştırmanın amacı doğrultusunda bilgisayar ortamında SPSS 13 Paket Programı kullanılarak analiz edilmiş ve anlamlılık derecesi .05 olarak dikkate alınmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin normalliği Kolmogorov Smirnov testi ile sınanmıştır. .05 düzeyinde BOHT ölçeği ile elde edilen verilerin normal dağılmadığı ancak Okula Uyum Ölçeği ile elde edilen verilerin normal dağılım gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Betimsel veriler aritmetik ortalama ve standart sapma değerleriyle hesaplanmıştır. Dağılımın normal olmadığı verilerin analizinde Mann Whitney U testi kullanılırken; normal dağılım gösteren verilerin analizinde bağımsız örneklem için t-testi ve tek yönlü varyans analizi (ANOVA) tercih edilmiştir.

3. BULGULAR

Farklı yaş kategorilerinde okullarında okula başlayan çocukların akademik olgunluk düzeyleri aşağıda Tablo 1'de sunulmuştur.

Tablo 1.

60-71 ve 72-84 Ay Aralığındaki Çocukların Akademik Olgunluk Düzeyleri

BOHT		Yaş (ay)	N	\bar{X}	SS
Uygulama Yönergesi		60-71	32	3,68	0,63
		72-84	32	3,65	0,60
Görsel Algı	Çizgi Çalışması	60-71	32	4,50	1,29
		72-84	32	5,00	1,19
	Şekil-Zemin	60-71	32	1,31	0,98
		72-84	32	1,78	1,01
	Örüntü Oluşturma	60-71	32	2,66	1,49
		72-84	32	3,62	1,78
İşitsel Algı	Dinleme	60-71	32	2,76	1,76
		72-84	32	3,62	1,78
	Ses Bilgisi	60-71	32	,81	,89
		72-84	32	1,44	1,01
Temel Kavramlar	Renk	60-71	32	1,16	0,88
		72-84	32	1,84	1,05
	Şekil	60-71	32	1,44	1,04
		72-84	32	2,19	0,99
	Sayı	60-71	32	,97	1,20
	72-84	32	1,50	1,27	
Problem Çözme		60-71	32	2,41	0,87
		72-84	32	2,63	0,87
Toplam		60-71	32	21,73	7,61
		72-84	32	27,48	8,18

Tablo.1'e göre 60-71 ay yaş aralığındaki çocukların akademik olgunluk düzeyleri. = 21,73 olarak hesaplanmıştır. Bahçeşehir Okula Hazırlık Testi (BOHT)'a göre bu puan aralığında olan çocuklar testin ölçtüğü beceri alanları ile ilgili olarak "orta" düzeyde ve/veya büyük oranda "başlangıç" düzeyinde performans sergiledikleri düşünülmektedir. BOHT'a göre, bu öğrencilerin bazı alanlarda akademik olarak zorlanabilecekleri, okula başlamalarına fiziksel ve sosyal-duygusal gelişimini de dikkate alarak uzman görüşüne dayalı olarak bir karar verilebileceği ifade edilmektedir (Şirin, ve diğerleri., 2012). 72-84 ay yaş aralığındaki çocukların akademik olgunluk düzeyleri ise $\bar{X} = 27,47$ olarak hesaplanmıştır. BOHT'a göre bu gruptaki çocuklar, testin ölçtüğü tüm beceri alanlarında hem "başlangıç" hem de "orta" düzey kriterlerini yerine getirdikleri ve okula akademik olarak hazır oldukları söylenebilir (Şirin, Güler, Olgan, & Köklü, 2012).

Farklı yaş kategorilerinde ilkökula başlayan çocukların akademik olgunluk düzeylerine göre farklılaşma durumu

60-71 ay ve 72 84 ay arası çocukların akademik olgunluk düzeyleri arasında farkı belirlemek için Mann Whitney U tercih edilmiştir.

Tablo. 2

60-71 Ay ve 72 84 Ay Arası Çocukların Akademik Olgunluk Düzeyleri Arasında Fark

	Yaş (ay)	N	Sıra Ortalaması	Sıralar toplamı U	p		
Uygulama Yönergesi	60-71	32	33,05	1057,50	,761		
	72-84	32	31,95	1022,50			
Görsel Algı	Çizgi Çalışması	60-71	28,47	911,00	383,000	,071	
		72-84	32	36,53			1169,00
	Şekil-Zemin	60-71	32	28,09	899,00	371,000	,056
		72-84	32	36,91	1181,00		
Örüntü Oluşturma	60-71	32	26,28	841,00	313,000	,007	
	72-84	32	38,72	1239,00			
İşitsel Algı	Dinleme	60-71	28,14	900,50	372,500	,060	
		72-84	32	36,86			1179,50
	Ses Bilgisi	60-71	32	27,00	864,00	336,000	,013
72-84	32	38,00	1216,00				
Temel Kavramlar	Renk	60-71	26,33	842,50	314,500	,006	
		72-84	32	38,67			1237,50
	Şekil	60-71	32	26,03	833,00	305,000	,004
		72-84	32	38,97	1247,00		
Sayı	60-71	32	28,83	922,50	394,500	,095	
	72-84	32	36,17	1157,50			
Problem Çözme	60-71	32	29,44	942,00	414,000	,102	
	72-84	32	35,56	1138,00			
Toplam	60-71	32	26,11	835,50	307,500	,006	
	72-84	32	38,89	1244,50			

Tablo 2. incelendiğinde Mann-Whitney testi sonuçları 60-71 aylık ve 72-84 aylık çocukların örüntü oluşturma (U=313,000, p<.05), ses bilgisi (U=336,000, p<.05), renk (U=314,500, p<.05), şekil (U=305,000, p<.05) ve toplam puan (U=1244,500, p<.05), açısından farklılaştığını göstermektedir. Tüm bağımlı değişkenlerde 60-71 aylık ve 72-84 aylık çocukların sıra ortalamalarına bakıldığında 72-84 aylık çocukların sıra ortalamalarının daha yüksek olduğu görülmektedir.

Farklı yaş kategorilerinde ilkokula başlayan çocukların cinsiyetlerine göre akademik olgunluk düzeyleri

Bu-başlık-altında-farklı-yaş-kategorilerinde-ilkokul-birinci-sınıfta-kaydedilen-çocukların-cinsiyetlerine göre-anlamlı-bir fark-olup-olmadığı-sorgulanmıştır-ve-buna-ilişkin-bulgular-Tablo 3.'te sunulmuştur.

Tablo. 3

Çocukların Cinsiyetlerine Göre Akademik Olgunluk Düzeyleri Arasında Farka İlişkin Mann-Whitney Testi Sonuçları

	Yaş (ay)	N	Sıra Ortalaması	Sıralar toplamı	U	p
Uygulama Yönergesi	Kız	32	33,34	1067,00	485,000	,639
	Erkek	32	31,66	1013,00		
Görsel Algı	Çizgi Çalışması	Kız	33,75	1080,00	,575	,071
		Erkek	31,25	1000,00		
	Şekil-Zemin	Kız	31,42	1005,50	,640	,056
		Erkek	33,58	1074,50		
Örüntü Oluşturma	Kız	32,44	1038,00	,978	,007	
	Erkek	32,56	1042,00			
İşitsel Algı	Dinleme	Kız	32,19	1030,00	,893	,060
		Erkek	32,81	1050,00		
	Ses Bilgisi	Kız	29,75	952,00	,217	,013
Erkek		35,25	1128,00			
Temel Kavramlar	Renk	Kız	29,13	932,00	,132	,006
		Erkek	35,88	1148,00		
	Şekil	Kız	32,34	1035,00	,944	,004
		Erkek	32,66	1045,00		
Sayı	Kız	30,61	979,50	,390	,095	
	Erkek	34,39	1100,50			
Problem Çözme	Kız	32	29,36	939,50	411,500	,093
	Erkek	32	35,64	1140,50		
Toplam	Kız	32	30,85	994,50	466,500	,541
	Erkek	32	33,92	1085,50		

Çocukların cinsiyetine göre olgunluk düzeyleri incelendiğinde (Tablo 3) olgunluk düzeylerinin cinsiyete göre farklılaşmadığı görülmektedir. Dolayısıyla kız ve erkek öğrencilerin tüm bağımlı değişkenlerde olgunluk düzeylerinin benzer olduğu söylenebilir.

Farklı yaş kategorilerinde ilkokula başlayan çocukların okula uyum sorunları

Farklı yaş kategorilerinde okula başlayan çocukların, öğretmen görüşlerine göre yaşadıkları okula uyumsuzluk gösterilme sıklığına göre, en çok gözleneniden başlanarak daha az gözlenene doğru Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenler, 72-84 ay yaş aralığında olan ilkokul birinci sınıf öğrencilerinde gözlenme sıklığı en yüksek olan "sürekli oyun oynama isteği" okula uyumsuzluk problemini " $\bar{X}=2,68$) gözlediklerini ifade etmişlerdir.

Tablo. 4

Öğretmen Görüşlerine Göre Farklı (60 – 71 ay ve 72 – 84 ay) Yaş Aralığındaki Öğrencilerin Yaşadığı Okula Uyum Problemleri

	Öğrencilerin Yaş Aralığı (Ay)		60 – 71 Ay		72 – 84 Ay	
	Davranışın Gözlenme Sıklığı		\bar{X}	SS	\bar{X}	SS
Okula Uyumsuzluk Problemleri	Sürekli-oyun-oynama-isteği		4,17	,96	2,68	1,20
	Öğretmeninden-sürekli-yardım-bekleme-isteği		3,88	,98	2,26	,92
	Küçük-kaslarının-gelişmemesi		3,80	1,09	1,96	,79
	Çabuk-yorulma		3,64	1,20	2,17	,96
	Okul-ve-ders-algısı-oluşmaması		3,35	,97	1,85	,80
	Okula-ve-derse-ilgisiz-olma		3,23	1,01	2,13	,89
	Aile-bireylerini-yanında-isteme		3,21	1,06	1,74	,74
	Yaşına-uygun-olmayan-bebeksi-davranışlar-gösterme		3,07	1,06	1,75	,67
	Sık-sık-karın-ağrısı-şikâyeti-dile-getirme		2,92	,97	1,91	,64
	Derste-ağlama		2,92	,91	1,69	,62
	Okula-gelmek-için-yalan-söyleme		2,70	1,07	1,72	,70
	Sınıftaki-etkinliklere-katılmayı-reddetme		2,70	1,04	1,80	,71
	Okulu-reddetme		2,56	1,00	1,68	,72
	Derse-geç-gelme (Zaman-algısının-oluşmaması)		2,50	1,19	1,83	,88
	Sabahları-uyanmama		2,41	1,30	1,77	,92

Öğretmenler 72-84 yaş aralığındaki çocuklarda bunun dışındaki diğer okula uyum sorunlarını “nadiren” gözlediklerini ifade etmişlerdir. 60-71 yaş ay aralığındaki çocuklara ilişkin bulgulara bakıldığında ise; öğretmenler “sürekli oyun oynama isteği” ($\bar{X}=4,17$), “öğretmeninden sürekli yardım bekleme” ($\bar{X}=3,88$), “küçük kaslarının gelişmemesi” ($\bar{X}=3,80$), ve “çabuk yorulma” ($\bar{X}=3,64$) davranışlarının sık sık; sık sık “Okul ve ders algısı oluşmaması” ($\bar{X}=3,35$), “Okula ve derse ilgisiz olma” ($\bar{X}=3,23$), “aile bireylerini yanında isteme” ($\bar{X}=3,21$), “yaşına uygun olmayan bebeksi davranışlar gösterme” ($\bar{X}=3,07$), davranışlarının ara sıra görüldüğünü ifade etmişlerdir. “Öğretmen görüşlerine göre öğrencilerin yaşadığı okula uyum sorunları, çocukların yaş kategorilerine (60-71 ay ve 72-84 ay) göre fark etmekte midir?” sorusuna yanıt oluşturmak için bağımlı örneklem t testi yürütülmüştür. Bağımlı örneklem t testi analizi sonuçları Tablo 5’te sunulmuştur.

Tablo. 5

60-71 Ay ve 72-84 Ay Çocuklarının Okula Uyumsuzluk Sorunlarına İlişkin Yürütülen Bağımlı Örneklem t Testi Sonuçları

Ölçüm	N	\bar{X}	S.S.	s.d.	t	p
60-71 Ay Uyumsuzluk	133	47,03	10,85	132	18,563	,000
72-84 Ay Uyumsuzluk	133	28,95	8,07			

Tablo 5. incelendiğinde 60-71 aylık ve 72-84 aylık çocuklara ilişkin okula uyum puanları ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($t_{(132)}=18,563$, $p<.05$). 60-71 aylık-ve-72-84 aylık çocuklara ilişkin uyum sorunları puan-ortalamalarına bakıldığında 60-71 aylık çocukların okula uyum sorunları puanları ortalamasının ($\bar{X}=47,03$), 72-84 aylık çocukların okula uyum sorunları puanları ortalamasından ($\bar{X}=28,95$) daha yüksek olduğu-görülmektedir.

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre çocukların okula uyum sorunlarına ilişkin görüşleri

Öğretmenlerin cinsiyetine göre 60-71 aylık ve 72-84 aylık çocukların okula uyum sorunlarının farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için bağımsız örneklem t testi yürütülmüştür. Bağımsız örneklem t testi sonuçları Tablo 6 ve 7’de sunulmuştur.

Tablo. 6

Kadın ve Erkek Öğretmenlerin 60-71 Aylık Çocukların Okula Uyum Puanlarına İlişkin Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

Ölçüm	N	\bar{X}	S.S.	s.d.	t	p
Kadın	80	46,63	10,98	131	-,528	,599
Erkek	53	47,64	10,72			

Tablo 6 incelendiğinde kadın ve erkek öğretmenlerin, 60-71 aylık çocukların okula uyum sorunlarına ilişkin puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t_{(131)}=,528$, $p>0,05$).

Tablo. 7

Kadın ve Erkek Öğretmenlerin 72-84 Aylık Çocukların Okula Uyum Puanlarına İlişkin Bağımsız Örneklem t Testi Sonuçları

Ölçüm	N	\bar{X}	S.S.	s.d.	t	p
Kadın	80	28,01	7,543	131	-1,652	,101
Erkek	53	30,35	8,691			

Tablo 7 incelendiğinde kadın ve erkek öğretmenlerin, 72-84 aylık çocukların okula uyum sorunlarına ilişkin puan ortalamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır ($t_{(131)}=1,652$, $p>0,05$).

Öğretmenlerin birinci sınıf okutma deneyimlerine göre çocukların okula uyum sorunlarına ilişkin görüşleri

Öğretmenlerin birinci sınıf okutma deneyimlerine göre 60-71 aylık ve 72-84 aylık çocukların okula uyum sorunlarının farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için tek yönlü varyans analizi (ANOVA) testi yürütülmüştür.

Tablo. 8

Öğretmenlerin Birinci Sınıf Okutma Deneyimlerine Göre 60-71 Aylık Çocukların Okula Uyum Sorunlarına İlişkin ANOVA Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{X} ve <i>SS</i> Değerleri					ANOVA Sonuçları					
Puan	Grup	N	\bar{X}	SS	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p
BOHT	1-3	30	47,46	8,69	G. Arası	13,556	3	4,519	,038	,990
	4-6	64	47,00	11,25						
	7-9	25	47,00	13,62	Toplam	15535,88	132			
	10 ve üz.	14	46,28	8,35						
	Toplam	133	47,03	10,85						

Öğretmenlerin birinci sınıf okutma deneyimlerine göre 60-71 aylık çocukların okula uyum puanları ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($F_{(3-132)} = ,038$, $p>,05$). Buna göre 60-71 aylık çocukların okula uyum sorunlarına ilişkin öğretmen görüşlerinin, birinci sınıf okutma deneyimlerine göre istatistiksel olarak farklılaşmadığı söylenebilir.

Tablo. 9

Öğretmenlerin Birinci Sınıf Okutma Deneyimlerine Göre 72-84 Aylık Çocukların Okula Uyum Sorunlarına İlişkin ANOVA Testi Sonuçları

<i>f</i> , \bar{X} ve <i>SS</i> Değerleri				ANOVA Sonuçları							
Puan	Grup	N	\bar{X}	SS	Var. K.	KT	Sd	KO	F	p	Fark
BOHT	1-3	30	32,76	8,43	G. Arası	640,30	3	213,434	3,460	,018	1-3 7-9
	4-6	64	28,43	8,02	G. İçi	7958,33	129	61,692			
	7-9	25	26,40	7,34	Toplam	8598,63	132				
	10 ve üz.	14	27,64	6,54							
	Toplam	133	28,94	8,07							

Tablo 9 incelendiğinde öğretmenlerin birinci sınıf okutma deneyimlerine göre 72-84 aylık çocukların okula uyum puanları ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmuştur ($F(3-132) = ,018, p>,0,05$). Farkın kaynaklandığını belirlemek için Post-Hoc analizi yürütülmüş ve Tukey sonuçları; 1-3 grubu ile 7-9 grubu arasında 1-3 grubu lehine istatistiksel-olarak anlamlı fark olduğu görülmüştür. 1-3 kez birinci sınıf okutan öğretmenler 7-9 kez-birinci sınıf-okutan öğretmenlere göre 72-84 aylık çocukların okula uyum sorunlarını daha fazla yaşadıklarını belirtmişlerdir.

4.TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu araştırmada farklı yaş (60-71 ve 72-84 ay) kategorilerindeki öğrencilerin okula hazır olma düzeyleri ve yaşadıkları okula uyum sorunları öğretmen görüşlerine göre araştırılmıştır. Öğrencilerin akademik-olgunluk düzeyleri BOHT testinden aldıkları puanlar ve yaşadıkları okula uyum sorunları öğretmen görüşleri çerçevesinde karşılaştırmalı olarak araştırılmıştır. Öğretmen görüşleri arasındaki farklılıklar incelenmesinde, demografik değişkenler öğretmenlerin cinsiyetleri ve birinci sınıf okutma deneyimleri ile sınırlandırılmıştır. Bu-çerçevede ulaşılan sonuçlar aşağıda sunulmuştur.

Çalışma grubunu oluşturan 60-71 ay yaş aralığındaki çocukların akademik olgunluk düzeyleri “orta” düzeyde ve/veya büyük oranda “başlangıç” düzeyindedir. Bu öğrencilerin bazı alanlarda akademik olarak zorlanabilecekleri, çocuğun fiziksel ve sosyal duygusal gelişimini de dikkate alarak uzman görüşüne dayalı olarak okula başlama kararı verilebileceği (Şirin ve diğerleri., 2012) sonucuna ulaşılmıştır. 72-84 ay yaş aralığındaki çocukların ise testin ölçtüğü tüm beceri alanlarında hem “başlangıç” hem de “orta” düzey kriterlerini yerine getirdikleri ve okula akademik olarak hazır oldukları (Şirin ve diğerleri., 2012) görülmüştür. Çocukların okula hazır olmalarını etkileyen faktörler açısından yapılan karşılaştırmada 60-71 aylık ve 72-84 aylık çocuklar arasında; örüntü oluşturma, ses bilgisi, renk, şekil ve toplam puan açısından anlamlı fark bulunduğu, 72-84 aylık çocukların örüntü oluşturma, ses bilgisi, renk, şekil ve toplam puan açısından 60-71 aylık çocuklara göre akademik olgunluk düzeylerinin daha yüksek olduğu ve çocukların cinsiyetlerine-göre-manidar bir fark olmadığı görülmüştür. Ulaşılan bu sonuçlar; yaş ölçütü çerçevesinde okula hazırbulunuşluğun incelendiği çeşitli-araştırma sonuçları ile benzerlikler göstermektedir (Arı, 2014; Koçyiğit & Saban, 2014; Kutluca Canbulat, & Yıldızbaş, 2014; Merter, ve diğerleri., 2014; Özenç ve Çekirdekçi 2013; Polat ve diğerleri., 2014; Sağlam, & Besen, 2015; Uzun & Alat, 2014).

Bu araştırmada ele alınan diğer bir değişken, çocukların okula uyumudur. Bu çerçevede yapılan analizlerde çalışma grubunu oluşturan 72-84 yaş aralığındaki çocukların okula uyum sorunu yaşamadıkları, buna karşılık 60 – 71 yaş aralığındaki çocukların okula uyumlarını olumsuz etkileyebilecek kimi davranışları sık sık, kimilerini de ara sıra yaşadıkları görülmüştür. Öğrencilerin yaşadığı okula uyum sorunları arasındaki fark, istatistiksel olarak da manidar bulunmuş, 60-71 ay çocukların, 72-84 ay çocuklara göre, okula uyum sorunlarını daha çok yaşadıkları görülmüştür. Bu sonuçlar Ogelman ve diğerleri (2015)'nin bulguları ile benzerlik göstermektedir. Aynı sınıfta farklı yaş gruplarından çocukların olması da onların uyumlarını olumsuz etkilemektedir (Başaran ve diğerleri, 2014). Farklı gelişim dönemlerinde bulunan çocukların ilgi ve ihtiyaçlarının yanı sıra hazırbulunuşluk düzeylerinin de farklı olacağı göz önünde bulundurulursa, bu durumun çocukları olduğu kadar öğretmenleri de olumsuz etkileyebileceği söylenebilir. Bu nedenle sınıfların oluşturulmasında öğrencilerin hazırbulunuşluk düzeyleri de dikkate alınmalıdır.

Öğretmenlerin demografik özelliklerine göre çocukların uyum sorunlarına ilişkin görüşleri, istatistiksel olarak test edilmiştir. Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre hem 60-71 ay ve hem de 72-84 ay çocukların uyum sorunlarına-ilişkin görüşlerinde, istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur. Hem kadın hem de erkek öğretmenler çocukların yaşadığı uyum problemleri konusunda benzer görüşlere sahiptir.

Öğretmenlerin okula uyum sorunlarına ilişkin görüşleri, birinci sınıf okutma deneyimlerine göre, 60-71 aylık çocuklarda istatistiksel olarak anlamlı fark yokken 72-84 aylık çocuklarda anlamlı farklılık bulunmuştur. 1-3 kez birinci sınıf okutan öğretmenler 7-9 kez birinci sınıf okutan öğretmenlere göre 72-84 aylık çocukların okula uyum sorunlarını daha fazla yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Bulgulara göre öğretmenlerin birinci sınıf okutma deneyimleri arttıkça çocukların uyum sorunlarına ilişkin görüşlerinin puan ortalaması (10 yıl ve daha fazla olanlar hariç) düştüğü görülmüştür. Bu bulgudan hareketle, öğretmenlerin deneyimleri arttıkça çocukların yaşadığı uyum problemlerine ilişkin bakışlarını değiştirdikleri, deneyimli öğretmenlerin daha az deneyimli öğretmenlere göre çocukların uyum sorunlarını daha olgunlukla karşıladıkları düşünülmektedir.

Araştırma sonuçları bir bütün olarak değerlendirildiğinde; 72-84 ay yaş-aralığındaki çocukların okula hazır olduğu söylenebilir. Ancak ilgili literatür incelendiğinde, yaşın önemli bir kriter olmakla birlikte tek başına yeterli olmadığı (Snow, 2006), belirli bir yaş aralığına sahip çocukların okula başlamaya hazır olması gibi bir genelleme yapılmasının doğru olmayacağı düşünülmektedir. Gelişimin özelliği gereği her birey özgündür (Başaran, 1994) ve kendi koşulları içinde değerlendirilmelidir. Çünkü her çocuğun sahip olduğu fizyolojik, zihinsel, duygusal ve sosyal ve çevresel özellikler farklıdır. Bu nedenle okul olgunluğu, gerçekte göreceli, bireyden bireye değişen bir kavramdır. Bu nedenle birçok ülkede çocukların okula başlama olgunluğunu belirlemek için çeşitli testler yapılmakta (May & Kundert,1997; Snow, 2006), çocuğu okula hazırlayan ve uyumu kolaylaştıran farklı programlar uygulanmakta (La Paro, Pianta & Cox, 2000) ve çocuğun her yönüyle olgunlaşmış olmasına önem verilmektedir (Erkan ve Kırca, 2010;Ogelman ve diğerleri., 2015). Bu tartışmaların sonucunda uygulanmakta olan çocukları okula başlatma uygulamasının gözden geçirilmesi ve çocukların okula uyumunun programlarla desteklenerek okula yumuşak ve sağlıklı bir geçiş yapmaları sağlanması önerilebilir. Ayrıca okula uyum sorunu yaşayan çocukların, sorunlarına çözüm bulunması konusunda ilkokul birinci sınıfı öğretmenlerine uzman-desteği-sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- Arı,-A., (2014). İlkokul-birinci-sınıfa-başlama-yaşına-ilişkin-öğretmen-görüşleri, *Kuram-ve-Uygulamada Eğitim Bilimleri, (Educational-Sciences:Theory-&Practice)*, 14(3), 1031-1047, doi: 10.12738/estp.2014.3.2117
- Aypay, A., Aypay, A.-&-Demirhan, G. (2009). Öğrencilerin-üniversiteye sosyal uyumu bir üniversite örneği. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 46-64.
- Bascoe, S. M., Davies, P. T., Sturge-Apple, M. L., & Cummings, M. (2009). Children presentations of family relationships, peer information processing, and school adjustment. *Developmental Psychology*, 45(6), 1740-1751.
- Başaran, İ. E. (1994). *Eğitim psikolojisi*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Başaran, S., Gökmen, B. & Akdağ, B. (2014). Okul öncesi öğrencilerinin okula uyum sürecinde öğretmenlerin karşılaştığı sorunlar ve çözüm önerileri. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 197-223.
- Birch, S. H., & Ladd, G. W. (1997). The teacher-child relationship and children's early school adjustment. *Journal of School Psychology*, 34,1, 61-79.
- Boz, T., & Yıldırım, A. (2014). 4+ 4+ 4 eğitim sisteminde birinci sınıf öğretmenlerinin karşılaştığı zorluklar. *Başkent University Journal of Education*, 1(2), 54-65.
- Brown, C.B. and Lan, Y. C. (2015). A qualitative metasynthesis comparing U.S. teachers' conceptions of school readiness prior to and after the implementation of NCLB. *C.P. Teaching and Teacher Education*. 45, 1 – 13, doi: 10.1016/j.tate.2014.08.012
- Büyüköztürk, Ş. (2006). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı. İstatistik, araştırma deseni SPSS uygulamaları ve yorum*. Ankara: Pegem A yayıncılık.
- Cerit, Y., Akgün, N., Yıldız, K., & Soysal, M. R. (2014). Yeni eğitim sisteminin (4+4+4) uygulanmasında yaşanan sorunlar ve çözüm önerileri (Bolu il örneği). *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 59-82, doi: 10.12973/jesr.2014.4os4a
- Dockett, S., & Perry, B. (2009). Readiness for school. *Australian Journal of Early Childhood*, 34(1), 20-26
- Doğan, S., Kelleci, M., Sabancıoğulları, S., & Aydın, D. (2008). Bir ilköğretim okulunda öğrenim gören çocuklarda ruhsal uyum sorunları. *TSK Koruyucu Hekimlik Bülteni*, 7(1), 47-52.
- Duncan, G. J., Dowsett, C. J., Claessens, A., Magnuson, K., Huston, A. C., Klebanov, P., ve diğerleri., (2007). School readiness and later achievement. *Developmental Psychology*, 43(6), 1428 -1446.
- Duran, E. (2013). Okula 60. ayında başlayan öğrencilerin yazı becerilerinin incelenmesi. *Journal of Academic Social Science Studies*, 6(2), 1075-1085.
- Ensar, F. & Keskin, U. (2014). İlkokul birinci sınıf öğrencilerinin okula uyumları üzerine bir inceleme. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 10(2): 459-477.
- Erkan, S. (2011). Farklı sosyoekonomik düzeydeki ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 186-197.
- Erkan, S. & Kırca, A. (2010). Okul öncesi eğitimin ilköğretim birinci sınıf öğrencilerinin okula hazır bulunuşluklarına etkisinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 94-106.
- Esaspehlivan M. (2006). *Okul öncesi eğitim kurumuna gitmiş ve gitmemiş 78 ve 68 aylık çocukların okula hazır bulunuşluklarının karşılaştırılması*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi), Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Fabian, H. (2000). Small steps to starting school. *International Journal of Early Years Education*, 8(2), 141-153, doi: 10.1080/09669760050046183
- Gill, S. Winters D. & Friedman, D. S. (2006) Educators' Views of Pre-Kindergarten and Kindergarten Readiness and Transition Practices. *Contemporary Issues in Early Childhood*, 7(3), 213 – 227.
- Graziano, P. A., Slavec, J. Hart, K., Garcia, A. & Pelham Jr. W. E. (2014). Improving school readiness in preschoolers with behavior problems: Results from a summer treatment program, *Journal of Psychopathology and Behavioral Assessment*, 36(4), 555-569, doi: 10.1007/s10862-014-9418-1
- Güler, D. S. (2001). *4-5 ve 6 yaş okul öncesi eğitim programlarının değerlendirilmesi*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Isıkoğlu Erdoğan, N. & Simşek, Z. C. (2014). Birinci sınıfa başlayan çocukların, velilerin ve öğretmenlerin okula uyumlarının incelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education*, 3(2), 62 -70.
- Kandır, A. & Orçan, M. (2009). Alt ve üst sosyo- ekonomik düzeydeki ailelerin beş-altı yaş çocuklarının erken öğrenme becerilerinin bazı değişkenler yönünden incelenmesi, *Kuramsal Eğitimbilim*, 2(1), 1-13.
- Katz, L. G. (2008). Another look at what young children should be learning. *Exchange-Exchange Press*, 180, 53.
- Koçyiğit, S. (2009). *İlköğretim birinci sınıf öğretmenlerinin ve ebeveynlerin görüşleri ışığında okula hazır bulunuşluk olgusu ve okul öncesi eğitime ilişkin sonuçları*. (Yayınlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.
- Koçyiğit, S. & Saban, A. (2014). Birinci sınıf öğretmenlerinin ve ebeveynlerin görüşlerine göre okula hazır bulunuşluk, *Kuramsal Egitimbilim Dergisi*. 7(3), 322-341
- Kutluca Canbulat, A. N. & Tuncel, M. (2012). Okula alma uygulamaları ve bireyselleştirilmiş destek eğitiminin etkililiği, *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(3), 2059-2089
- Kutluca Canbulat, A. N. & Yıldızbaş, F. (2014). Okul öncesi ve sınıf öğretmenlerinin 60-72 aylık çocukların okula hazır bulunuşluklarına ilişkin görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 14(1), 33-50.
- Külekcı, E. (2013). 4+4+4 eğitim sistemi kapsamında birleştirilmiş sınıf uygulamasına ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 369-377.
- La Paro, K. M., & Pianta, R. C. (2000). Predicting children's competence in the early school years: A meta-analytic review. *Review of Educational Research*, 70(4), 443-484.
- Ladd, G.W. (2003). Probing the adaptive significance of children's behavior and relationships in the school context: A child by environment perspective In R. Kail (Ed.) *Advances in child behavior and development*. (pp. 43-104). NewYork: Wiley.
- Ladd, G. W., ve Burgess, K. B. (2001). Do relational risks and protective factors moderate the linkages between childhood aggression and early psychological and school adjustment? *Child Development*, 72, 1579-1601.
- May, D. C. & Kundert, D. K. (1997). School readiness practices and children at-risk: Examining the issues. *Psychology in the Schools*, 34(2), 73-84.

- Memişoğlu, S. P., & İsmetoğlu, M. (2013). Zorunlu eğitimde 4+ 4+ 4 uygulamasına ilişkin okul yöneticilerinin görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 14-25.
- Merter, F., Şekerci, H. & Bozkurt, E. (2014). Aynı sınıfta öğrenim gören altmışaltı ve yetmiş iki aylık öğrencilerin yaşadığı sorunların öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi, *NWSA-Education Sciences*, 9(2), 87-98. doi: 12739/NWSA.2014.9.2.1C0608
- National Association for the Education of Young Children (NAEYC) (1995) NAEYC Position statement on school readiness. <http://www.naeyc.org/about/positions/PSREDY98.asp>
- Ogelman, H.G., Seçer, Z., Gündoğan, A. & Bademci, D. (2015). 68-72 aylık okul öncesine ve ilkokula devam eden çocukların okula uyum ve öğretmenleriyle ilişkilerinin karşılaştırılması, *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 34(1), 1-17. doi:10.7822/omuefd.34.1.1
- Oktay, A. (2010). İlköğretime hazır oluş ve hazır oluşu etkileyen temel faktörler. A. Oktay, (Ed.), *İlköğretime hazırlık ve ilköğretim programları*, (s. 21-34). Ankara: Pegem Akademi.
- Özenç, M. ve Çekirdekçi, S. (2013). İlkokul 1. sınıfa kaydolun okul öncesi dönem çağındaki öğrencilerin (60-69 ay) yaşadıkları sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 177-192.
- Peker Ünal, D. (2013). Sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 uygulamasına yönelik görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(4), 324-337.
- Pianta, R.C., Cox, M.J., Taylor, L. & Early, D. (1999) Kindergarten teachers' practices related to the transition to school: Results of a national survey, *Elementary School Journal*, 100(1), 71-86.
- Polat, O., Kurtuluş Kucukoglu, E., Sohtorikoglu Nıran, Ş., Ozkabak Yıldız, T. & Unsal, F. O. (2014). The comparison of 54-66 months old children's readiness for primary school during preschool period and their adaptation to primary school, *International Journal on New Trends in Education and Their Implications*, 5(1), 169 -182.
- Resmî Gazete (2012a). İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, (sayı, 28261).
- Resmî Gazete. (2012b). Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. (sayı, 28360).
- Rimm-Kaufman, S. (2004). School transition and school readiness: An outcome of early childhood development In: Tremblay R.E., Barr, R. G., Peters, R.DeV, (eds.). *Encyclopedia on early childhood development* (pp. 1-7). Montreal, Quebec: Centre of Excellence for Early Childhood Development.
- Sağlam, H.İ. & Besen, T. (2015). Sınıf öğretmenlerinin 60-66 aylık çocukların ilkokula başlamasıyla ilgili görüşlerinin incelenmesi, *International Online Journal of Educational Sciences*, 7 (2), 167 –179, doi:10.15345/iojes.2015.02.019
- Selimbocaoğlu, A. (2009). Farklı sosyo-ekonomik düzeylerdeki ilköğretim okullarında okuyan öğrencilerin anne-babalarının değerlendirmesine göre uyum sorunları (Kırşehir il örneği). *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(32), 32-42.
- Snow, K. L. (2006). Measuring school readiness: Conceptual and practical considerations. *Early Education and Development*, 17(1), 7-41.

- Şirin, S., Güler, T., Olgan, R. & Köklü, D. (2012) *Bahçeşehir okula hazırlık testi (BOHT)*, İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Yayını.
- Uzun, E. M. ve Alat, K. (2014). İlkokul birinci sınıf öğretmenlerinin 4+4+4 eğitim sistemi ve bu sistem sonrasında ilkokula başlayan öğrencilerin hazırbulunuşlukları hakkındaki görüşleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 15-44.
- Üstün, E., Akman, B. & Etikan, İ. (2004). Farklı sosyo-ekonomik düzeydeki çocukların bilişsel gelişimlerinin değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26, 205-210.
- Yavuzer, H. (2012). *Çocuk psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yazıcı, Z. (2002). Okul öncesi eğitimin okul olgunluğu üzerine etkisinin incelenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 155-156. 09.01.2013 tarihinde <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/155-156/yazici.htm> adresinden alınmıştır.
- Yörükoğlu, A. (2006). *Çocuk ruh sağlığı*. İstanbul: Özgür Yayınları.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

Schools are the first places which our children recognize an organization. Children have to contend with starting to school in the early years of their lives (Gill, Winters & Friedman, 2006). This meeting can be regarded as a source of anxiety both for students and parents, as well as teachers at the school (Fabian, 2000). Children may encounter with the problem of adaptation and reorganizing their identity perceptions (Gill, Winters & Friedman, 2006). Hence school's staff should undertake this adaptation process as a duty for the children who need this support (Entwisle & Alexander, 1998; Kıyı, 1998). Some research have indicated that there is a strong correlation between academic success and readiness to attend in a school context (Duncan, G. J., Dowsett, C. J., Claessens, A., Magnuson, K., Huston, A. C., & Klebanov, P., et al. 2007; Gill, et al 2006; Matthews ve diğer, 2010; Pianta, Barnett, Burchinal, & Thornburg, 2009 akt. Brown, and Lan, 2015; Rimm-Kaufman, 2004). The decision to start the school is a critical one that can have important consequences for the individual's life due to future influences. For this reason, the readiness of children throughout the world has been an important initiative for policy makers, educators and parents for many years. One of the most important criteria for children at this stage is that they have sufficient preparation level in all areas of development necessary for primary school education (Brown & Lan, 2015). School integration is a concept that includes school success as well as social interaction as interests, success, comfort and occupation (Birch, & Ladd, 1997). Social adjustment of students can be ensured by readiness to the school, keeping children in school and reducing the dependence on the school (Aypay, Aypay, & Demirhan, 2009).

As a result of literature review, it has been concluded that the researches done on the relation between the academic maturity levels and the school adaptation problems of children who start elementary school at different age categories are not in sufficient numbers. In this study, it was aimed to determine the students' maturity levels and the incompatibility problems experienced in different schools. Based on this basic purpose, answers to the following questions have been sought for:

- 1- What is the level of academic maturity of students at different age categories (60-71 months and 72-84 months) in their first year of education in 2012-2013 school year?
- 2- Is there a significant difference between the academic maturity levels of students at different age groups (60-71 months and 72-84 months)?
- 3- Is there a significant difference between the thoughts of the teachers's according to their age and years of experience?

2. Method

This research is in the screening model. First of all, the theoretical framework of the research was searched by searching the relevant law, literature. Later on, discussions were held with the problems and opinions of the field practitioners.

The study group consists of 64 primary school students between the age range of 60-71 and 72-84 months and 135 first grade teachers responsible for the education and training of these students in the 2012-2013 academic year in Tekirdağ.

The data of the study were collected by two separate measurement tools. Firstly, the academic maturity levels of the students at different age groups (60-71 and 72-84 months) were tried to be determined. In this process, "Bahçeşehir Readiness Test" (BOHT) developed by Şirin, Güler, Olgan and Köklü (2012) was used. The opinions of the first grade teachers who were teaching students in different age categories (60-71 and 72-84 months) were obtained with the "Teacher Compliance Scale" developed by the researcher.

3. Findings, Discussion and Results

Academic maturity levels of children aged 60-71 months = 21,73. According to the Bahçeşehir Readiness Test (BOHT), children in this range are considered to perform at "moderate" level and / or large "start" level with respect to the test bench gauge skill areas. According to the BOHT, it is stated that these students are able to make a decision based on their expert opinion taking into consideration the physical and social-emotional development of the students in order to start their studies academically in some areas (Şirin, et al., 2012).

In the age range of 72-84 months-children in all skill areas measured by the test = 27,47. They have met both the "beginner" and "medium" level criteria and they are academically ready to read (Şirin et al., 2012). In terms of the factors affecting the readiness of the children, between the ages of 60-71 months and 72-84 months; In terms of the pattern of children-pattern-formation, phonemes, color, shape and total score, it is found that the level of academic maturity is higher than children aged 60-71 months in terms of pattern formation, voice-information, color, figure and total points. And there is no significant difference according to the gender of the children.

Another variable discussed in this study is children's compliance with the reading. In the framework analyzes, it was observed that children aged 72-84 years who constituted the study group did not have school adjustment problems, whereas children aged 60-71 years frequently experienced some behaviours that could adversely affect school compliance. The interests and needs of children in different developmental periods as well as their readiness levels will be different, it can be said that this situation can negatively affect teachers as much as children. For this reason, the level of readiness of the students should be taken into account in the formation of the classes.

When the research results are evaluated as a whole, it can be said that children aged 72-84 months are ready for school. However, when the relevant literature is examined, it is thought that it would not be correct to make a generalization that children with a certain age range are ready to start schooling, since age alone is not sufficient as an important criterion (Snow, 2006). Because of the nature of development, each individual is independent (Başaran, 1994) and should be assessed in their own circumstances. Each child has different physiological, mental, emotional and social and environmental characteristics. For this reason, school age is actually a concept that changes relative to individual. For this reason, in many countries, various tests are being conducted to determine the probability of children starting school. As a result of these discussions, it may be ensured that the children have a soft and healthy transition by supporting the programs with the students. In addition, children with adaptation problems to the school should be provided with an expert support for primary school teachers in finding solutions to their problems.